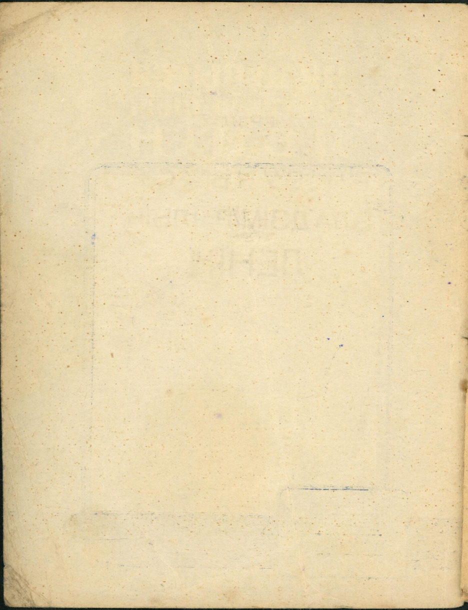
Г. ЕРШОЎ

ЯК ВУЧЫЎСЯ ВЛАДЗІМІР ІЛЬІЧ ЛЕНІН

ПЕРШАЯ БІБЛІЯТЭЧКА ШКОЛЬНІКА

ДЗЯРЖАЎНАЕ ВЫДАВЕЦТВА БССР
МІНСК 1947

ПЕРШАЯ БІБЛІЯТЭЧКА ШКОЛЬНІКА

Г. ЕРШОЎ

ЯК ВУЧЫЎСЯ ВЛАДЗІМІР ІЛЬІЧ ЛЕНІН

ДЗЯРЖАЎНАЕ ВЫДАВЕЦТВА БССР
Рэдакцыя дзіцячай літаратуры
Мінск 1947

Пераклад *Сакалоўскага І. Ф.*

Як вучыўся Владзімір Ільіч Ленін

«У навуцы няма шырокай сталбавой дарогі, і толькі той можа дасягнуць яе зззяючых вяршынь, хто, не баючыся цяжкасцей, узбіраецца па яе камяністых сцежках».

Гэтыя словы, сказаныя вялікім Марксам, часта любіў паўтараць Владзімір Ільіч Ленін.

«Комуністам можна стаць толькі тады, — гаварыў Владзімір Ільіч, — калі ўзбагаціш сваю памяць веданнем усіх тых багаццяў, якія выпрацавала чалавецтва».

І ўсё жыццё Леніна—жывы прыклад таго, якім павінен быць комуніст—будаўнік чалавечага шчасця.

Усё жыццё ўпарта і сістэматычна вучыўся Владзімір Ільіч.

З першых класаў гімназіі быў ён лепшым вучнем. Дапамагалі яму ў гэтым не толькі выдатныя здольнасці, але і велізарная працавітасць. На ўроках ён уважліва слухаў настаўніка, а калі што-небудзь не засвойваў адразу або хацеў пачуць больш падрабязны

расказ настаўніка на тэму ўрока, задаваў пытанні. Вечарам дома ён паўтараў урокі і акуратна выконваў усе дамашнія заданні.

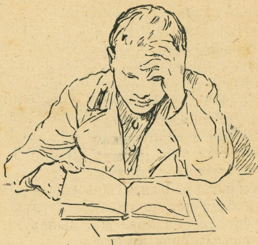
І заусёды усё ён рабіў абдумана, старанна, а таму і хутчэй за іншых. Вось, напрыклад, як гімназіст Валодзя Ульянаў пісаў укладанні. Як толькі настаўнік аб'яўляў тэму укладання і назначаў тэрмін, Валодзя браўся за работу. Перш за ўсё ён складаў план укладання, разбіваў тэму на пункты, намячаў уводзіны і заключэнне. Кожны пункт плана нумараваўся. Затым хлопчык браў ліст паперы, складваў яго папалам у даўжыню і на левай палавінцы ліста накідваў чарнавік укладання, адзначаючы кожны пункт тым-жа нумарам, што і на плане. Правая-ж палавінка ліста пакуль не запаўнялася.

Чарнавік зроблен. Пачыналася паглыбленая работа над тэмай. На правую палавінку ўносіліся дапаўненні, папраўкі, змяненні, спасылкі на літаратуру.

Калі нехапала месца, падкладваліся новыя лісточкі. Владзімір Ільіч не абмяжоўваўся падручнікамі, а браў яшчэ кнігі з бібліятэкі. Таму ўкладанні яго атрымліваліся грунтоўныя, тэма была распрацавана глыбока і напісана выдатнай літаратурнай мовай.

Недарма ў табелі паспяховасці вучняў Сімбірскай гімназіі супроць прозвішча Ульянава Владзіміра па ўкладанню стаяла

звычайна не пяцёрка, як па іншых прадметах, а пяць з плюсам.

За кнігай.

Владзімір Ільіч не любіў хваліцца, ніколі не важнічаў, не адгароджваўся ад іншых. Ён ахвотна дзяліўся сваімі ведамі з таварышамі, растлумачваў ім цяжкія ўрокі, дапамагаў пісаць укладанні, рашаць задачы або, напрыклад, рабіць пераклады з грэчаскай або лацінскай мовы.

Владзімір Ільіч выдатна вывучыў грэчаскую мову і латынь, добра валодаў нямецкай мовай, ведаў французскую, але больш за ўсё любіў сваю родную, рускую мову. Ён ведаў яе надзвычай добра і шмат працаваў, каб валодаць ёю беззаганна.

З дзіцячых год Владзімір Ільіч палюбіў сур'ёзнае чытанне, загадзя намячаючы задоўга ўперад, якія кнігі трэба прачытаць. Па кнігах ён самастойна вывучыў многія навукі. На кніжнай паліцы ў яго маленькім пакоі побач з падручнікамі па матэматыцы і фізіцы стаялі кнігі Дарвіна, вядомага англійскага пісьменніка-гісторыка Бокля, пісьменніка-соцыяліста Ласаля. Тут-жа стаялі і томікі рускіх аўтароў: Пушкіна, Лермантава, Некрасава, Тургенева, Белінскага, Чэрнышэўскага. Асабліва захапляўся ён Гогалем, а калі стаў старэйшы, Тургеневым, якога чытаў і перачытваў па некалькі разоў.

Владзімір Ільіч не мог пераносіць чытання проста так, абы правесці час. Ён заўсёды чытаў з алоўкам або пяром у руцэ і звычайна запісваў у сшытак кароткі змест прачытанага, вытрымкі, уласныя думкі, якія ўзніклі пры чытанні.

Іншы раз гэта была толькі кароткая характарыстыка прачытанай кнігі. Але калі

кніга змяшчала вялікі і цікавы матэрыял, малавядомы або яшчэ недастаткова вывучаны, ён рабіў вялікія выпіскі, складаў падрабязны канспект кнігі.

Асноўныя думкі, і свае і аўтара, Ленін падкрэсліваў двайнымі, трайнымі лініямі. Адны словы падкрэсліваў хвалістай рысай, другія—чорнай. Адны браў у звычайныя, а другія ў фігурныя дужкі. Часам ён пісаў і свае заўвагі на палях кнігі (вядома, калі кніга належала яму). Ён падкрэсліваў у кнізе важнейшыя месцы, ставіў на палях розныя знакі (клічнік, пытальнік і т. д.), а таксама рабіў розныя адзнакі, якія гаварылі аб яго адносінах да прачытанага: „добра“, „цудоўна“, „вельмі добра“, „дрэнна“, „няправільна“.

У Владзіміра Ільіча была выключная памяць, але ніколі ён не спадзяваўся на яе, ніколі не выкладаў фактаў па памяці, прыблізна. Дакладнасць была адным з законаў яго работы.

„Ён праглядаў горы матэрыялаў,—расказвала пра работу Владзіміра Ільіча Надзежда Кастанцінаўна Крупская.—Але тое, што хацеў запомніць, выпісваў сабе ў сшытак. Запісанае ён потым перачытваў не раз“.

Чытаў ён вельмі хутка. Адна з знаёмых Владзіміра Ільіча ехала аднаго разу з ім на

параходзе. У руках у яго была нейкая сур'ёзная кніга. Аднак не праходзіла і поўхвіліны, як пальцы яго перагортвалі ўжо новую старонку. Гэта здзівіла спадарожніцу Леніна, і яна спытала, ці чытае ён радок за радком або прабягае толькі вачыма па старонках кнігі. Уладзімір Ільіч, з свайго боку, таксама здзівіўся і з усмешкай адказаў:

—Ну, вядома, чытаю... І вельмі ўважліва чытаю, таму што кніга варта таго.

Гэты надзвычайны навык хуткага чытання Уладзімір Ільіч выпрацаваў у выніку шматгадовай упартай працы над сабой, шляхам вялікага напружання розуму і волі. Ён не мог не чытаць хутка, таму што яму прыходзілася для сваіх работ перачытваць велізарную колькасць кніг. Напрыклад, каб напісаць адну з сваіх першых работ, „Развіццё капіталізма ў Расіі“, Ленін прачытаў 475 кніг.

Уладзімір Ільіч з дзіцячых год выхаваў у сабе вялікую ўпартасць у дасягненні пастаўленай задачы, вялікую працаздольнасць, чоткую сістэму ў занятках.

У 1886 годзе памёр бацька Уладзіміра Ільіча, якога ён вельмі любіў, а ў наступным 1887 годзе, калі Уладзімір Ільіч быў у апош-

нім класе гімназіі, сям‘ю Ульянавых спаткала і іншае цяжкае няшчасце: за ўдзел у

Ленін-гімназіст.

замаху на цара Аляксандра III быў арыштаваны старэйшы брат Леніна, Аляксандр Ільіч, і неўзабаве пакараны смерцю.

Гора не пахіснула маладога Леніна. У гэты цяжкі час ён прадаўжаў уважліва вучыцца і выдатна здаў выпускныя экзамены, паказаўшы самыя лепшыя поспехі.

Залаты медаль Валодзі Ульянава—цудоўнае сведчанне яго здольнасцей і ўпартасці ўвучобе—беражліва захоўваецца ў Цэнтральным музеі Владзіміра Ільіча Леніна ў горадзе Маскве.

№	Ответы		
409	24 круга; 588 м.	460	500 м в 1 мин.
433	24 листа	461	456 км
440	80 коп.	462	33400 шагай
441	На 12 км. 15 м	464	4 ц; 5 ц.
442	13 км 250 м в час	465	8 руб. 25 к. и 5 р. 50 к.
444	4 кг. 500 г.	472	2 м 25 см. и 50 см
446	16 т 750 кг.	473	22 м 80 см. и 18 м
447	За 15 мин.	476	25 костюмов –
448	70 кг.	477	По 10 пар
449	8 т 960 кг	478	4 ножей 6 вилок
455	26 см 8 мм	479	30 тапочек 25 ша-
457	1 кг. 800 г и 5 кг 400 г.		ров
~~472~~	~~2 м. 25 см. и 50 см.~~	480	62 места и 27 мест
458	12 м 50 см 25 м	481	13 листов и 24 ли
	и 37 м 50 см.	482	37 м. и 32 м.
459	19 км 500 м	483	400 пол. и 250 па

Рэдактар *В. Няміра*
Тэхрэдактар *Я. Карпіновіч*
Карэктар *І. Сакалоўскі*

04078 Падпісана да друку 9/X 47 г. Тыраж 30000 экз.
...мера 70×108/16. Дук. арк. 1/2. Заказ № 304

Мінск, Друкарня імя Сталіна, Пушкіна, 55.

484	17 м; 15 м.
485	78 га и 45 га
486	11 км 375 м.
487	15 м и 10 м.
488	25 рубашек и 30 платьев.
489.	250 г и 100 г.
492	37 руб. 50 к. и 75 р.
493	50 г. и 25 г.
494	1 м 28 см и 32 см
496	20 час и 14 час
497	30 кг.
498	36 р. в день.
499	3 кг. 500 г
575	275 кусков
576	576 руб.
577	40 ш; 36 м
578	456 ц; 519 ц; 485 ц.
579	45 передников
580	102 кг.
582	60 пальто; 55 кост.
583	574 кг; 410 кг.
584.	7 га. 1 руб. 40 к.
586	32 м 50 см
587	161 кг; 127 кг.

588 45м; 28 м
590 16 ведер.
592 31 клетку
593 170 лимонов; 190 лимонов
594 20 ц
595 1560, 520, 2080 берёз.
596 - - -
597 - - -
9 - - -
599 - - -
600 603. - -
601 - - -
602 - - -
603 - - -
604 - - -
605 - - -
606 3290.
607 . . .
608 . . -
609 . -
610
611 - -
612 4р 50к
613 30 кг.
614 396р 336р
615 125 р 45 р.
616 80 кг; 72 кг.
617 884р
618 3 м 5 м
619 18р 15р 50к
620 3 к 18 коп.
621 675р 280 руб
622 18р 14р
623 33 ведро
624 4 и 3 ученика
625 7 ~~глу~~ ~~дур~~ и 5 мелких
626 3 ч~~~ и 2 средн
627 нет
628 нет
629 288 ц 864 ц 1440 ц
630 660 р
631 (544 р 656 р)
632 4375 булак
633 840 и 936 учащихся
634 40 мин.
635 нет
636 540 кг. 81 кг. 54 кг.
637 нет
638 нет
639 50 подвод
640 405 ц 294 ц
641 70 и 524 кровати
642 396м; 195 м
643 нет
644 нет

645	—	666	—
646	—	667	—
647	ГЕОМЕТРИЯ.	668	—
648	Г	669	—
649	Г	670	НЕТ
650	Г	671	—
651	Г	672	—
652	Г —	673	—
653	Г —	674	—
654	—	675	—
655	—	676	—
	—	677	—
656	9р	678	—
657	1кг. 500г; 900г.	679	—
658	2400 кв. см	680	—
659	500г.	681	—
660	1350 кв см	682	—
661	1кг. 440г.	683	—
662	прямоугольник	684	—
663	—	685	—
664	—	686	—
665	—	687	—

Цана 25 кап.

НА БЕЛОРУССКОМ ЯЗЫКЕ
Г. Ершов
КАК УЧИЛСЯ ВЛАДИМИР ИЛЬИЧ
ЛЕНИН
Государственное Издательство БССР
Минск 1947